

IN HET
HART
VAN HET
HOUT

Kindcentrum
Mierlo-Hout

**Anti-
Pestprotocol**

Versie

december 2021

Voorwoord

Ieder kind telt mee, doet mee en ontwikkelt zich, altijd en overal. Integraal kindcentrum In het Hart van het Hout streeft naar een omgeving waarin alle kinderen samen kunnen opgroeien. Waar je samen leert en speelt. Waar vanuit talenten en mogelijkheden voor elk kind een passend aanbod is, en elk kind de begeleiding en ondersteuning krijgt die nodig is om zich optimaal te ontwikkelen.

Binnen ons kindcentrum tolereren we pesten niet, ieder kind mag er zijn. Door het nemen van allerlei preventieve maatregelen proberen we zoveel mogelijk problemen te *voorkomen*. We hebben hierover afspraken met elkaar gemaakt.

In dit anti-pestprotocol beschrijven we hoe te handelen als er melding wordt gemaakt (door ouders en/of kinderen) of geconstateerd wordt (door professionals) dat er sprake is van (cyber) pesten.

Ons kindcentrum beschikt over anti-pestcoördinatoren. Ook beschikken wij over een mediacoach. In dit anti-pestprotocol is te lezen wat de taak is van deze personen. Het anti-pestprotocol is opgesteld door de anti-pestcoördinatoren en de mediacoach. Professionals, kinderen, ouders en de kindcentrumraad onderschrijven gezamenlijk dit anti-pest protocol.

Inhoudsopgave

1. Pesten wat verstaan we daaronder?
2. Dit protocol heeft als doel
3. Hoe willen wij daar mee omgaan
4. Gouden weken
5. Pedagogisch tact/Sturen op Autonomie
6. Rots en Water
7. ZIEN!
8. Anti-Pestcoördinatoren
9. Wanneer er toch sprake is van pesten
10. Sanctiebeleid
11. Digitaal pesten
12. Handige sites

Pesten wat verstaan we daaronder?

We doen allemaal wel eens iets (al dan niet bewust) wat een ander niet bevalt. Echter, wanneer de ander aangeeft dat dit moet stoppen en je gaat toch door, dan kan dit leiden tot pesten. We spreken over pesten, wanneer er, sprake is van een steeds terugkerende handeling van één of meerdere kinderen, gericht op één of meerdere kinderen met het doel dit kind mentaal of fysiek pijn te doen.

Ons kindcentrum spant zich in om pestgedrag te voorkomen. Helaas is pestgedrag van alle tijden. Het voorkomen van pestgedrag behoeft dan ook ten alle tijden aandacht. Het is een probleem wat wij onder ogen zien en serieus aanpakken.

Dit protocol heeft als doel?

Wij streven ernaar dat alle kinderen zich in hun basisonderwijsperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

- Door regels en afspraken zichtbaar te maken, kunnen kinderen en volwassenen elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. Zowel preventief als curatief.
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Hoe willen wij daar mee omgaan?

Ons kindcentrum is een plek waar iedereen die er binnenloopt welkom is en zich thuis kan voelen, ongeacht afkomst, talent en ontwikkelingsmogelijkheden. Iedereen in ons kindcentrum krijgt van ons de ondersteuning, de aandacht en het vertrouwen waar het recht op heeft, zodat het zich kan ontwikkelen tot een zelfbewust individu met respect voor zichzelf en een ander, zelfvertrouwen en eigenwaarde.

Ons kindcentrum wil er zijn voor alle kinderen, vanuit een inclusieve, integrale en interprofessionele setting. Pedagogische tact of tactvol handelen is meer dan een competentie. Het is een ziens- of zijnswijze. Het vraagt om openheid en sensitiviteit voor wat een kind bezighoudt of voor wat het nodig heeft, en vertrouwen in zijn wil om te groeien.

Gouden weken

Wij onderschrijven een preventieve aanpak en werken bewust aan ons pedagogisch klimaat. Daarom zijn we sinds een aantal jaren bezig met het werken aan groepsvorming middels de Gouden Weken en het investeren in de groepsdynamiek.

Groepsvorming verloopt in fases. Deze fases volgen elkaar chronologisch op:

1. **Forming**
In deze fase komt de groep voor het eerst (weer) bij elkaar. “Wat is mijn relatie tot de rest van mijn groepsgenoten?”
2. **Storming**
Posities in de groep worden ingenomen. Tumultueuze fase.
3. **Norming**
Normen worden bepaald. “Hoe gaan we met elkaar om?”
4. **Performing**
Bij een positieve groepsvorming zijn de kinderen in deze fase productief.
5. **Reforming** (evaluatie)
Fase waarin duidelijk wordt dat het einde van de groepssamenstelling nadert.

Onze professionals sturen het groepsproces door op het volgende te letten:

- We zijn ons bewust van de genoemde fases in de groepsvorming.
- We zijn ons bewust van onze rol. De professional is onderdeel van de groep en heeft hierin de leidersrol.
- We spelen in op dat wat we zien en horen.
- We benaderen de groep positief.

Pedagogisch tact/Sturen op Autonomie

Pedagogisch tact of terwijl ‘het goede doen, op het juiste moment, ook in de ogen van een kind’ (NIVOZ). Hier ligt een hoog ontwikkelde kwaliteit van relatie –in dit geval een pedagogische relatie tussen kind en professional- of mate van verbondenheid aan ten grondslag. Onze overtuiging is ‘zonder relatie geen prestatie’ (Luc Stevens). Het team heeft in het jaar 2019/2020 het traject Pedagogisch Tact doorlopen. Daarnaast is er een groep geformeerd van professionals die in het najaar van 2020 gestart zijn met het traject Sturen op Autonomie, begeleiden van binnenuit. Dit traject is gebaseerd op de uitgangspunten van de Transactionele analyse.

Ons pedagogisch handelen staat centraal tijdens dit traject met als doel het spreken van dezelfde taal en het formuleren van bijpassende uitgangspunten.

ZIEN!

Om de ontwikkelingen op sociaal-emotioneel gebied goed in beeld te brengen werken we met ‘ZIEN!’.

ZIEN! geeft inzicht in de eventuele ondersteuningsvragen op het gebied van het sociaal-emotioneel functioneren en helpt de leerkracht om het gedrag van het kind beter te begrijpen. Indien nodig kunnen leerkracht en leerling aan de slag met de concrete handelingssuggesties die het systeem biedt, hierbij kan de leerkracht de eventuele sterke kanten van een kind benutten, want ook hierin geeft ZIEN! inzicht. Zo wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling bevorderd.

Rots en Water

Daarnaast werken we op ons kindcentrum al een aantal jaren met lessen rondom Rots en Water. Rots en Water is een psycho-fysieke training waarbij gewerkt wordt aan items als samenwerken, zelfbeeld, respect voor elkaar, jezelf presenteren en sociale omgangsvormen. Het doel van deze training is het vergroten van de communicatie- en sociale vaardigheden en welzijn bij kinderen en het voorkomen en/of verminderen van sociale problemen zoals pesten, conflicten, uitsluiting, meeloopgedrag en grensoverschrijdend gedrag. De eigen mentor is betrokken bij deze les en heeft tijd om de groep goed te observeren.

Onder het motto 'It takes a village to raise a child' is het voorbeeld van de professionals (en ouders thuis) van groot belang. Wij zijn ervan overtuigd dat er minder gepest zal worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken.

Een open en duidelijke communicatie tussen professionals en ouders is bevorderlijk in deze. Agressief gedrag van professionals, ouders en kinderen wordt niet geaccepteerd. We nemen duidelijk stelling in tegen dergelijke gedragingen.

Anti-Pest coordinator

Op ons kindcentrum hebben wij twee anti-pestcoördinatoren. Dit zijn Judith Geubbels en Marlon van Asten-Klaasen.

Zij hebben de volgende taken:

- zij zijn verantwoordelijk voor het anti-pestbeleid binnen ons kindcentrum;
- zij houden zicht op de berichtgeving en wetgeving omtrent het onderwerp pesten binnen het primair basisonderwijs zodat ons anti-pestbeleid up-to-date is en voldoet aan de wet.
- Judith en Marlon zijn er verantwoordelijk voor dat alle direct betrokken partijen kennis hebben van het anti-pestprotocol. Zij zullen ervoor zorgen dat het anti-pestprotocol binnen het kindcentrum regelmatig onder de aandacht wordt gebracht en 'leeft' binnen ons kindcentrum.
- eens in het jaar zullen Judith en Marlon het anti-pestprotocol op een teamvergadering op de agenda zetten; dit om als team gezamenlijk te beoordelen of het protocol nageleefd wordt, of het (nog) up-to-date is en of we er als team zaken in zouden willen veranderen.
- binnen onze organisatie zijn Judith en Marlon het aanspreekpunt voor alles wat te maken heeft met 'pesten'. Zowel kinderen, als ouders/verzorgers en professionals kunnen een beroep op hen doen. Judith en Marlon zullen samen met de betreffende kind(eren), de betreffende ouders/verzorgers en de betreffende professional(s) het pestprobleem in kaart brengen en op zoek gaan naar oplossingen. Vervolgens zullen zij vinger aan de pols houden tijdens het traject dat uitgezet wordt en aanspreekpunt blijven.

Vertrouwenspersoon

We gaan ervan uit dat we samen komen tot een juiste aanpak en oplossing. Uiteraard kunt u als ouder in eerste instantie bij de directbetrokkenen terecht met uw vragen en of zorgen rondom pesten. Veruit de meeste uitdagingen lossen we samen op. Het kan echter voorkomen dat u als ouder geen goed gevoel heeft bij hoe zaken worden aangepakt. In dat geval kunt u terecht bij onze vertrouwenspersonen.

Dit zijn :

Locatie Slegersstraat:

Dominique Voesten d.voesten@inhethartvanhethout.nl

Locatie Dolfijnlaan:

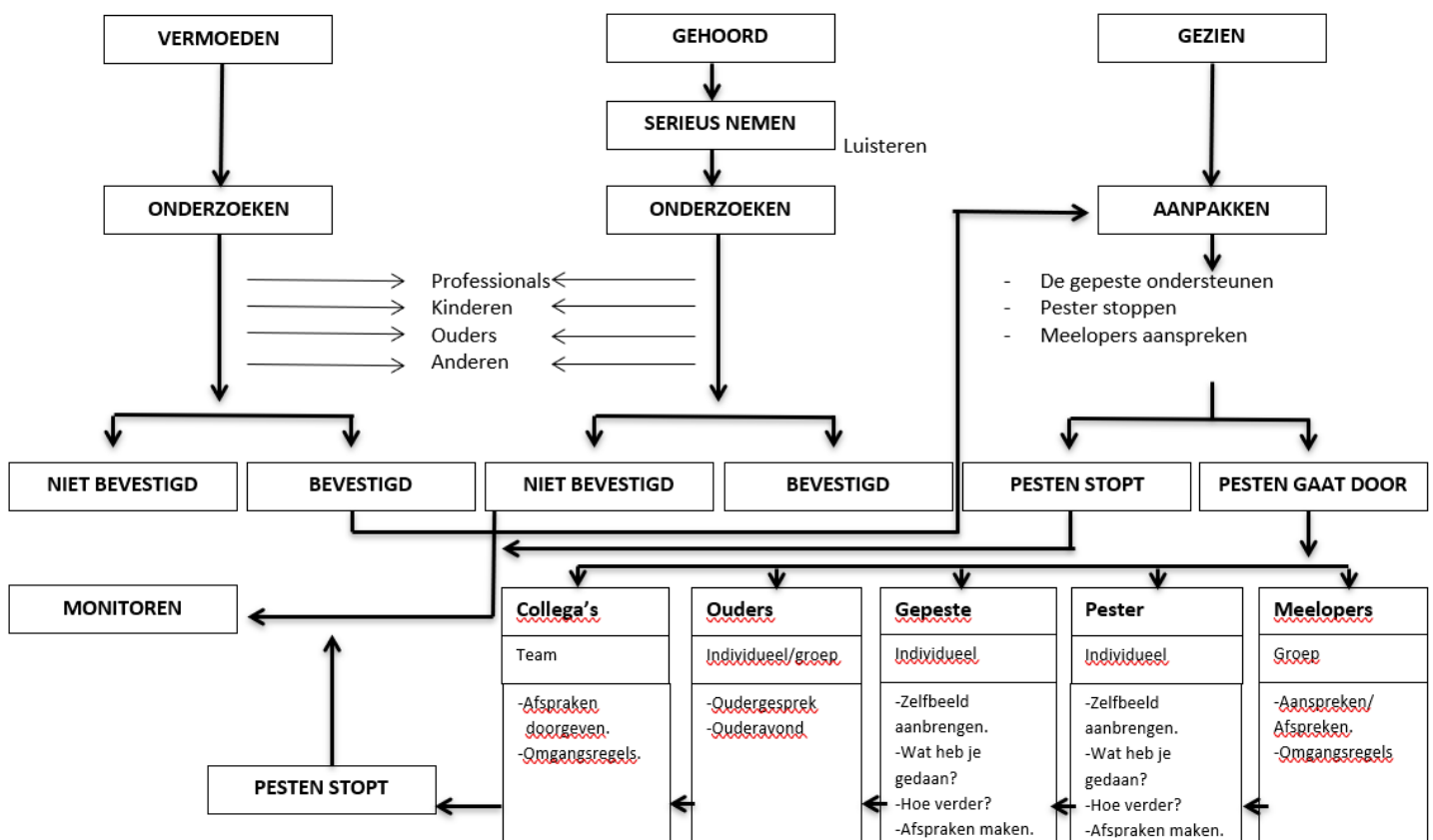
Mieke van Nunen m.vannunen@inhethartvanhethout.nl

De gesprekken met de vertrouwenspersonen zijn altijd vertrouwelijk. De vertrouwenspersoon is er om u bij te staan en onderneemt in overleg actie.

Wanneer er toch sprake is van pesten (curatieve aanpak)

Het kan natuurlijk voorkomen dat er ondanks alle maatregelen in de preventieve sfeer nog gepest wordt. Bij het constateren van (vermoeden, horen of zien) maken we gebruik van onderstaand schema.

Wordt er op ons Kindcentrum gepest dan handelen we als volgt:

Toelichting schema:

Voordat overgegaan wordt tot het aanpakken van de problematiek wordt de er onderzoek gedaan naar de zwaarte van de problematiek. Het signaal wordt serieus genomen.

Als dan bevestigd wordt dat er sprake is van pestproblematiek worden onderstaande stappen ondernomen.

Uitgangspunt daarbij is dat bij pestproblematiek de groep waarin deze ongewenste situatie zich afspeelt in zijn geheel betrokken is bij de problematiek. Daarmee zeggen we dat we niet alleen de gepeste en de pester, maar de hele groep (sociale context) betrekken bij het oplossen van het probleem. Wij zijn samen verantwoordelijk.

1. De gepeste ondersteuning geven

De gepeste serieus nemen. Zeggen dat je actie gaat ondernemen. Deel de zorg. Ouders informeren en betrekken bij de problematiek.

2. De pester stoppen

In gesprek aangeven dat je het gedrag afkeurt. Houden aan afspraken en omgangsregels zoals die bekend zijn. Ingaan op eventuele sancties. Ouders informeren en betrekken bij de problematiek.

3. Meelopers / groep aanspreken en actief betrekken

De meeloper zien wij als een passieve pester. Hij is medeplichtig. Blijft op afstand. Doet niets om het pesten te stoppen. Hij neemt het niet op voor het slachtoffer. Hij lacht mee met de pester omdat hij bang is om zelf slachtoffer van de pester te worden.

Zorg dat dingen in de groep bespreekbaar worden. Gesprekken over pestgedrag valt niet onder "klikken". De groep moet dit duidelijk ervaren. Wijs de groep nog eens op de omgang- en gedragsregels.

4. Activiteiten in de groep organiseren ter bevordering van de sociale cohesie en een veilig pedagogisch leef- en leerklimaat

Zie punt 3, praktische tips zijn te vinden in "De Gouden weken" Boaz Bijleveld.

5. Dossier aanleggen

De leerkracht legt een dossier aan. Voor de pester, de gepeste en eventueel een notitie voor de groep m.b.t. meelopers. Dit dossier bevat gegevens m.b.t. de betreffende situatie. Dit dossier wordt tevens aangevuld met meldingen van overige professionals, surveillanten etc. Het kind leest het dossier en wordt zo mede-eigenaar van het probleem. Deze meldingen worden verzameld in Parnassys.

De ouders/verzorgers van de pester/gepeste en groep worden op de hoogte gebracht van de feiten en weten dat we het dossier gaan aanleggen.

Pesten gaat door.

Het pesten kan nu stoppen. We blijven dit in de gaten houden. Met de groep spreken we een termijn af (bijv. 2-4 weken) waarna we via een groepsgesprek de situatie evalueren. De voortgang, maar ook ieders rol in het verhaal wordt besproken. Mocht dit niet toereikend zijn dan hanteren we de volgende tussenstap"

- Dagelijks 15 min. Groepsgesprek. De vraag is...zijn er verbeteringen. Meelopers spelen een cruciale rol. De professional geeft concrete handvatten om te helpen. Ook de pester en gepeste krijgen concrete handvatten. Ieder kind krijgt de vraag: "Wat ga jij hier de komende 24 uur aan doen?"
- Het probleem wordt zo een groepsprobleem. Herhaal dit 5 dagen. Stel de eerste dag ook een gezamenlijk doel op.
- Herhalen wanneer nodig, tenminste tot het pesten gestopt is.

Blijkt het pesten hardnekkig en is er na 3 maanden geen verbetering dan gaan we activiteiten ondernemen waarbij alle vijf betrokken partijen (de gepeste, de pester, de meelopers/groep, de professionals en de ouders) betrokkenheid krijgen. (Vijfsporenbeleid)

1. Hulp aan het gepeste kind

- Adviezen: Probeer bespreekbaar te maken waarom het kind gepest wordt.
- Sociale vaardigheidstraining (SOVA)
- Gesprekken met ouders.
- Aanvullend onderzoek m.b.t. zelfbeeld (zelfbeeldonderzoek)

2. Aanpak van het gedrag van de pester

- Gesprek met ouders/verzorgers en het kind over de situatie. Alle activiteiten zijn vastgelegd in een dossier.
- Gesprek met kind omdat hij/zij grenzen heeft overschreden en geen veiligheid heeft geboden.

Mogelijke inzicht gevende straf: Lezen boeken en/of films bekijken over thema pesten en gevolg daarvan.

- Voor bepaalde tijd beperkte vrijheid tijdens pauzes (bijv. onder toezicht van surveillance) om per direct onacceptabel gedrag te voorkomen.
- Probleemoplossend gesprekken.

Wat is de reden van het pestgedrag?

- zelf gepest zijn
- problemen in thuissituatie
- sociaal- emotionele problematiek bij het kind zelf
- reactie op bepaalde smaak-, geur- of kleurstoffen
- slecht voorbeeld van ouders of andere volwassenen
- blootstelling aan geweld
- Als de oorzaak enigszins duidelijk is, probeert de leerkracht (eventueel met hulp van externen) vervolgens het gedrag van de pester te verbeteren.
 - maken van "Hoe verder afspraken". Er wordt professionele hulp ingeschakeld op dat wat het kind nodig heeft.
 - sociale vaardigheidstraining (SOVA) in overleg met de ouders.

3. Meelopers / de groep

- Groepsgesprekken + activiteiten ter bevordering van de sociale cohesie en het pedagogisch klimaat (Activiteiten zoals beschreven onder punt 3 bij preventie)

- Maken van duidelijke afspraken en *alle* leerlingen mede verantwoordelijk maken voor de aanpak van de pestproblematiek. Gemaakte afspraken worden na bepaalde tijd ook geëvalueerd.
- Zo wenselijk contact met de ouders/verzorgers van deze kinderen (waarbij uitgangspunt is dat ouders *tijdig* geïnformeerd worden).

4. Professionals (team)

- Gemaakte afspraken doorgeven en bespreken in de teamvergadering / leerlingenbespreking.
- Gezamenlijke betrokkenheid en verantwoordelijkheid voor de problematiek dragen (bijv. toezicht speelplein, hulp in de groep e.d.)
- Professional moet informatie hebben over achtergrond, signalen, gevolgen, oorzaken en soorten aanpakken (scholing, informatie pedagogisch coach/anti pest coördinator/ orthotheek) Dan kan het probleem adequaat worden aangepakt.

5. Ouders

- Een *goede communicatie* tussen ouders en ons kindcentrum achten wij van wezenlijk belang voor het voorkomen en zo nodig oplossen van het pestprobleem. Ouders worden *tijdig* geïnformeerd en betrokken bij de problematiek.
- Ouders en professionals gaan samenwerken in het pestprobleem door het maken van gezamenlijke afspraken e.d.
- Als professionals het probleem niet willen of kunnen zien of het inadequaat aanpakken is de inschakeling van een vertrouwenspersoon op school mogelijk. Deze kan een klacht indienen bij de klachtencommissie, die klager en aangeklaagde hoort, advies inwint bij deskundigen en het bevoegd gezag adviseert welke activiteiten uit te voeren.

Sanctiebeleid

Bij pestbeleid past ook een sanctiebeleid. Het moet voor iedereen duidelijk zijn welke maatregel bij welk gedrag genomen wordt. Het moet ook duidelijk zijn wie in welke situatie een sanctie kan opleggen:

Gedrag	Sanctie	Door wie
Enmalig geconstateerd pestgedrag	<ul style="list-style-type: none"> - ouders van gepeste en pester informeren - gesprek over problematiek en omgangsregels - afspraken maken met betrokkenen 	Professionals
Pesten blijft doorgaan	<ul style="list-style-type: none"> - ouders actief betrekken - gesprek over problematiek en omgangsregels - lezen boek over pesten of pestgedrag - passende maatregel om onacceptabel gedrag per direct te doen stoppen 	Professionals en ouders

Pesten blijft toch doorgaan	<ul style="list-style-type: none"> - gesprek met ouder(s)/verzorger(s) en directie/pedagogisch coach - externe verwijzing/ondersteuning (bijv. onderzoek en/of SOVA) - passende maatregel om onacceptabel gedrag per direct te doen stoppen - vervolgstap duidelijk maken. 	Professionals en ouders in overleg met directie
Ondanks bovenstaande maatregelen blijft pestgedrag doorgaan. Geen verbetering merkbaar	<ul style="list-style-type: none"> - schorsing - verwijdering 	Directeur in overleg met College van bestuur van QliQ Primair Helmond

Digitaal pesten

Digitaal pesten ook wel cyberpesten genoemd is pesten wat gebeurt via social media. Digitaal pesten is één van de verschillende vormen van pesten. Cyberpesten gebeurt vaak buiten het kindcentrum, maar heeft zeker zijn weerslag op het klimaat. Resultaten lijden eronder. Er ontstaat een onveilig klimaat. Kinderen kunnen minder goed leren. Het is een groeiend probleem. Daarom is een aanvulling op het huidige pestprotocol van groot belang. Dit protocol stuurt aan op een integrale aanpak in samenwerking met de ouders.

Er zijn verschillende vormen van cyberpesten: anonieme berichten versturen via social media, schelden, roddelen, bedreigen, foto's van mobieltjes en webcam op internet plaatsen, privégegevens op een site plaatsen, wachtwoorden stelen en misbruiken, haatprofielen aanmaken, virussen sturen, happy slapping en het versturen van een e-mail bom. Schrikbarend is te weten dat 20% van de kinderen te maken heeft met cyberpesten. Niet al deze vormen kom je tegen, maar toch is het van belang te weten waarin cyberpesten kan ontwaarden.

De effecten van cyberpesten kunnen erger zijn dan bij traditioneel pesten.

[Preventief is in Kernplein 4 van Kindcentrum In het Hart van het Hout dit in ieder geval aan de orde:](#)

- Op de algemene ouderavond besteden we aandacht aan cyberpesten. Het doel is om ouders bewust te maken dat ouderlijk toezicht zeer gewenst is. Het digitaal pesten gebeurt over het algemeen vanuit thuis. Ouders hebben hier een controlerende rol in.
- Jaarlijks op kernplein 3 en 4 de 'gevaren' m.b.t. internet besproken middels bv. Mediamasters en mediapaspoort.
- Middels lessen rondom Burgerschap behandelen we diverse thema's en maken we de kinderen bewust van de wereld waarin zij leven en onderdeel van uit maken.

Signalen betreffende cyberpesten nemen we daarom altijd serieus. Wanneer de professional signaleert, dat er sprake is van cyberpesten, volgt hij/zij onderstaand stappenplan.

1. Gesprek met de betrokken kinderen, z.s.m. rond de tafel.
2. Ouders/verzorgers van de kinderen op de hoogte stellen.
3. Afronding: cyberpester houdt een presentatie in de eigen kerngroep en parallel kerngroep over cyberpesten.

Handige sites

Op het Internet zijn nog meer preventieve maatregelen te vinden. Kijk hiervoor op de volgende sites:

- www.pestweb.nl
- www.pestten.net
- www.stichtingstomp.nl
- www.posicom.nl
- www.stopdigitaalpesten.nl
- www.mijnkindonline.nl
- http://medialessen.nl/lessen/onderwerp/digitaal_pesten